

مۆدەى گوارەكان بۆ سالى ئاي

يەككە لەو ھەنگاوانەى كە لە گەل شتەتازەكان بەرەو كارى تازە و شىۋازى نۆى خۆى دەپرات، ئىكسسوارەكان بەچووكى ناسراوہ و تەننەت شىۋەى گەرەشى ھەيە، بەلام زياتر بەشىۋە بچووكەكەى ناسراون و دەرەكەوئى، جوانى گوارەكان لەشىۋە بچووكەكەيانە، يان ھەندىكىان شىۋەيەكى گەرەيان ھەيە، تەننەت ئەو شىۋە گەرەيە، وادەكات كە جوانى پووخسار بۆ خۆى رابىكىشى و دىمەنىكى كراوہش دابىن بكات، مۆدەكانى سالى داھاتووى گوارەكان، بريتىي دەبى لە گوارەى شىۋەى بچووك، ئەمەش بەھۆى ئەوئى زياتر گرنكى بەماكيائەكان دەدرى، چونكە

ھەرچەندە گرنگىيە كەرەسەكان بەرەو تازەگەرى بى، وانا زياتر ھەلپژاردنى ئەو چۆرە كەرەستەيەيە كە لە گەل جەستە و بەشەكانى ستايلىھەكان گونجاندىنك بۆ خۆى دروست دەكات، ئەمە دەپتتە

ستايلىھە تازەكانى بازنگەكان لەكوردستان

ئىكسسواراتى جوجو - ھەولت

لەكوردستان پۆژانە يان لە گەل ھاتن و كۆتايى ھاتنى ھەرزەكاندا، چەندىن كەرەستە و ئىكسسوار و شتى تازە دەرەكەوئى و دەپتتە يەككە لەتازە مۆدەكان

لەلەين كچانى كوردەوہ، ئەمەش بە گويەرى ئەو كەرەستەيە

دەبى كە لەنپوان مۆدەكارى و تازەگەرىدا گرنگىيەكى تەواو دروست دەكات، بۆيە ھەنگاۋنى سەرەكى ھەيە لەھەلپژاردنى ئەو كەرەستە و ئىكسسوارانە و رىنگەيەكى سادە و سانا دروست دەكات، بۆ ئەو مەبەستەى كە لەپشودا نامادەت كرددوہ، مۆدەكانى ئىكسسوارەكان زۆرن و ھەر يەكەش جوانىيەكى كراوہ و سادەى ھەيە، بازنگەكانى گرنگتريين كەرەستەكانى ئىكسسوارن، ئەويش بەھۆى ئەو شىۋە جوان و گرنگەى ھەيەتى، چونكە لەدوو لايەندا خۆى دەنوئى، يەككىيان لەو كاتەى لەدەستن و لە گەل

جەكان خۆى دەنوئى، يان كاتىك جلى لەسەر نابى و بەتەواوى دەرەكەوئى، بازنگە تازەكان لەشىۋە كلاسكىيە كان خۆيان لادەدن و بەرەو

ھەنگا و شىۋەى تازە ھەنگاۋ دەنى، بەتايىبەت مۆدەى ئەو ھەرزە بازنگى پان و گەرەيە، زياتریش كەرەسەى بچووكى لەسەر دادەنرى.

پەچەى مل، ئىكسسوارىكە بۆ درەوشانەوئى جوانىت

ئىكسسوارەكان، ھەر يەكە بەبىنى گرنكى خۆى و جوانى شىۋازەكانىو، جگە لەرەى ئىكسسوارى ماددەكان ھەن، ەك گوارە و ئەنگوستىلو بازنگ، ھەمان شىۋەى ئىكسسوارەكان ھەن لەجەلەبەرگ، ەك: دەستەوانە - پەچەى مل و سەر شان- تۆقى قۆى لەقوماش و قردىلە، ئەمانەش گشتيان دەرمان دىمەنىكى جوان و پاراۋە دروست بكن، لەكاتىكدا كەرەستەكانى دىكەش، شىۋازىكى تايىبەت لەجوانى خۆيان بەدەرەخەن و لە گەل جلوبەرگ و ھۆكارەكانى دىكەى جوانكارى گونجاندىنكى گەرە دروست دەكەن، لىزەدا يەككە لەو ئىكسسوارە قوماشانە، بريتىيە لەپەچەى مل، كە جوانىيەكى ناسك و پاراۋەى ھەيە، زياتریش بۆ لايەنى پاراستنى مل بەكاردەئى لەسەرماى لەزستان يان لەتیشكى خۆر لەھارن، پەچەكانى مل يەككە لەو بەشە ئىكسسوارى بەدەمەنىكى جوان، زۆرى مل و شانەكان دادەپۆشى، زياتر لەلەين جوانكارى و ستايلىستە ئەرەبىيەكان گرنكى پىدەدرى و دەرەى بو شىۋە و رىنگەى ھەيەتى، خۆ گونجاندىنك دروست بكات و بىتتە دىمەنىكى پاراۋە لەو كاتەى لەمل دەخرى.

ماكياز و ھيٺكارى چاوهكان به ويٺه

ماكيازھكان به چەندىن ھەنگاوى سادە و ساكاروھ بەرپۆھ دەچن، تەنەت دەبى پيشووتر ٺەو جوړه ماكيازھ ھەلبژيرى كە دەتەوئ ٺەنجامى بەدى، لەم رينگەيەدا ھەنگاوهكان بەتاسانى بەويٺه دەرەكەوئ، بەكيناك لەو جوړه ماكيازھە يان ھيٺكارى چاوهكان، ماكيازى چاوهكانە، يان پشت چاوهكان، كە بەرھەنگيكي سادە كارى لەسەر دەكړئ و دەبى لەگەل ٺەو ھەنگاوانە برؤى كە بەويٺه بؤ ئيوھمان روون كردؤتەو، يينگومان ھەمان ٺەنجامى ٺەو جوړه ماكيازھ بەدەست دەھيٺى، كە لەدوا ويٺەدا دەرەكەوئ.

تازەگەريەكى تەواو دەبينئى لەرەنگ و ماكيازى تازە، زياتریش لەرەنگينك يان دوو رەنگى تيكەل دەبن و نەوھك لەكۆمەلە رەنگينك، وەكو مؤدەى سالى رابردو.

نينۆكەكان بەرەنگە جوانەكانەوھ پازاوتەر دەبن

نينۆكەكان وەرېگرن، دەتوانن بەگرنگترين شيوازهكان پاريزگارى بکەن و ناگادارى بن، ھەرۆھا جوړى رەنگەکانيش بؤ نينۆكەكان، گەورەترين و کارىگەرترين رينگەيە تا بتوانين شيوازيكى جوان و پازاوه لەنينۆكەكى پازاوه و ناسکەوھ و دەدەست يينن، ھەولبەدە رەنگينك ھەلبژيرى بؤ نينۆكەكانت تەنيا بؤ ماوھى ھەفتەيەك، دواتر دواى رۆژنيك پاكي بکەرەوھ و بؤ رۆژنيك بەجيبھيلە بؤ ٺەوھى رەنگى پيشو بەتەواوى بسپرئتەوھ و رەنگى داھاتوو بەجوانى دەرېخت.

ھەنگاوهكانى كارى جوانكارى و گرنكى دان بەشيوازى ستايەلەكان، يەكئكە لەئامادەكارىبەكان بؤ ھەنگاويكى سەرەوتەر كە دروستكردنى ٺەو جوانىبەى لەگەل جەستە و پيشتت دەگونجى، ھەندىك بەشى بچووك لەجەستە ھەن، دواى چەند ھەنگاويك لەكارى جوانكارى دەتوانن بؤ نموونە، نينۆنەكان، كارىگەرترين ھيماكانى جوانين و دەتوانن روويكى گەش و جوان بەدەستەكانت بەدن، نينۆك دانان گرنكيبەگى تەواوى دەوئ، دەكړئ خانمان لەنيوان ھيشتنەوھ و يان نەھيشتنەوھى نينۆكەكانيان برپار بەدن، كاتيك دەيانەوئ سوود لەجوانى

رەش و سىپى!

ئەگەر سەيرىكى ئەو وئەنە بەكەن بەتەواوى، بىنگومان ماندووبوونىكى زۇر دەبىنن لەۋى ئەو برادەرە تاۋەكو توانىۋىيەتى نىۋان ئەو رەنگە سىپى و رەشە بگونجىنى، ئەو كورە خەلكى عىراقە و لەيادى عاشوورادا بەشدارى مەراسىمەكانى كردوۋە، بۇيە ئەو دوو رەنگەى پۇشپو، چونكە لەدايك و باۋكىكى جىاوازەۋىيە، مەبەست لەۋەش باۋكى شىعەيە و داكىشى سوننەيە، لەبەر باۋكى لايەكى جلكى رەش كردوۋە و خاترى داكىشى نەشكاندوۋە و لايەكى كردۆتە سىپى، ئەۋەى جىگەى سەيرە تاۋەكو پىلاۋەكانىشى يەكىكىان سىپىيە و ئەۋەى دىكەش رەشە.

قەلا و گەلەرىيە قەشەن

شارى ھەوليز بەچەندىن وئەنە و پىشكەوتنى جوانەۋە ناسراۋە و بەرەو ئايىندەيەكى جوان و قەشەنگ رىنگە دەگرى، يەكىك لەو شوئەنە گەشتىبارە خۇشانەى لەناۋەپراستى ھەوليز ھەيە، ئەۋىش پاركى شانەدەرە، كە پاركىكى خنجىلانە و بەشپواز و دىزايىنىكى پاركى شىۋەى رۇژھەلاتى و چىايى دروست كراۋە، يەكىك لەجوانترىن بەشەكانى ناۋ ئەو پاركە، برىتپىيە

رووبارىك لەدوو جۆرە ئاۋ

لەسرووشتدا چەندىن جىگە و لايەنى سەير ھەن، كە مرۆف توشى بىرگەنەۋەى قوۋل و گەۋرە دەكەن، كە ھەندىكىان تا ئىستاش نازانن بۇچى وايە و بەم شىۋەيە دروست بوۋە، رووبارى (نىگرۆ) كە دەكەۋىتە ولاتى بەرازىل و لەسەرەتاي ناۋچەى ئەمازۇنە، ئەو رووبارە شتىكى زۇر سەيرى ھەيە، ئەۋىش ئاۋەكە لەدوو جۆرە ئاۋ پىكھاتوۋە و ھەر يەكە

هه گبهی رۆژنامه گهری کوردی بلاوکراوهی سلیمانی

ناماده کردنی: جهمال خهزنه دار
بلاوکراوهی شارهوانی سلیمانی، مانگی جاریک دهرده چوو، له سالی (۱۹۶۸) دهرچوو لهشاری سلیمانی.

سه رهکی نووسینی ئەو بلاوکراوهیه جهمال بابان بووه، ههروهها بهرپوهبهری لپرسسپار: محهمه مسته فا کوردی و سکریتیری نووسینیش: موهرهم محهمه ئەمین بووه، ئەندامه کانیش: جهمال شالی و نووری وهشتی بوون، له چاپخانهی ژین چاپ دهکرا و نرخی: (۲۰) فلس بووه. ژماره (۱) له مانگی ته مموزی سالی ۱۹۶۸ به (۳۲) لاپهردی رهش و سپی و چوار لاپهردی بهرگی دوو پهنگ و بهقهواری (۱۳،۵×۲۰سم) به دیالیکتی کرمانجی خواروو (سۆرانی) و به ئەلف و بیی کوردی له عه رهبی و نارامی دا هینراو چاپکراوه.

جهمال بابان سه رنووسه ری بلاوکراوه له نووسینیکدا گوتویه تی:

نامانجمان نزیک خستنه وهی دهسته که ی تر و پرکردنه وهی ئەو که لین و بۆشاییه که له بهینی شارهوانی و دانیشتوانی بهرپزی شاره که ماندایه، چونکه شارهوانی له هیچ کات و شوینیکدا به تاتک و ته نیا هیچی بۆ ناکری و سه ره گوریسیکی بۆ راست ناکریته وه، به یارمه تی به کۆل و پر به دلی هه موو لایه که نه ییت، یارمه تیبه که له ناخی دهروو و هه ست به نه رکی سه رشانه وه هه لکوئی، نه که یارمه تی رهوالهت و لا لووتانه..

گه که ی پارکی شانهدهر

له قه لا بهردینه بچوکه که ی، که بیگومان به شیبوونیکي ئەندازه بی جوان کاری بۆ کراوه، له گه ل ئەوهی له دهره وه شیوهی قه لایه، ههروهها له ژوو ره وهش پیشانگایه کی جوانی وینه کیشان ههولیز وه رگیراوه.

سه گیگ (۱۵) بیچووی ده بی

دیارده سه به رهکان ناوه ستن و هه رده م له کاری تاز و گرنگه وه هه لده قولین، وه که ئەو سه گه ی که له و ماوه یه بیچووی له سگی دابوو، ژیا نیکی قورسی به سه ر ده برد، ئەمه ش سه ره ده رای ئەوهی سگی قورس بوو، ته نانه ت به ئاسته م ده ی توانی جووله بکات، ئەو سه گه له به ریتانیا یه و ناوی نراوه (رۆمی) دوا ی هاتنی کاتی دانانی بیچووه کانی دیت، ئەوه ش بووه هۆی هه والیکسی جیهانی که (۱۵) بیچووی به یه که وهی بووه، له هه مان په نگ و شیوه دا، له پیشووتریشدا زۆرتیرین ژماره ی بیچوو تو مار کراوه که (۲۴) بیچووه سه گ بووه.

نوڭتە

- رۇژىك ژىنىك ئەچىت بۇ داۋاي كىچىك بۇ كۆرەكەي. مالى كچه بىيانو ئەگرن و ئەلېن: كۆرەكەتمان بەدلە، بەلام بەخو كچه كەمانى نايەينى، چونكە جگەرە كىشە. دايكى كۆرەكە يە كەسر ئەلې: بەخو بەس لەو كاتانەيا جگەرە ئەكىشى كە سەرخۆش ئەيى..

- كاپرايەك سواری پاسىك بوو و عەقىدىك لە تەنىشتىيەويەتى، پىي ئەلې كاكە تۆ پۇلىسىت؟ عەقىدەكەش وا ئەزانى كاپرا سەرى لە دال و ئەستېرە و شتى وا دەرناچى، بۇيە ئەلې: بەلې پۇلىسىم. كاپرا پىي ئەلې: ئەي كەواتە بۇچى پەلى عەقىدت بەستووه؟

۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
	●										
					●						
			●			●					
	●			●					●		
			●					●			
		●							●		
●			●							●	
				●			●				
			●		●						
		●		●						●	
				●		●					●
							●	●			
									●		
	●										●

نا: جلال محمدجيس شېر

ستونى:

- 1- گۆرانى يېژىكى كوردە.
- 2- پەلە ھەورى گەورە(پ) - وشەي سەرسورمان(پ) - وەكو يەك.
- 3- شارۆچكەيەكە سەر بە پارىژگاي بەسرە- ھەورە تىرشقە.
- 4- گيانلەبەرىكە راوى پى دەكەن(پ) - نەفام.
- 5- چىيايەكە لە كوردستان- ژېر(پ).
- 6- دوو پىتى جىباواز- عەودال- دەر بەدەر.
- 7- رووبارىكە لە كوردستانى ئىزانەو دىت. وەكو يەك- نان- بەرز بوونەو پەلى گەرمى لەش.
- 9- يەكەكە لە پىغەمبەرەكان- وەزىرى فیرعەونى زالم بوو .
- 10- شاعىرىكى ئىتالى بەناوبانگ بوو(پ) وەكو يەك- دوو پىتى جىباواز.
- 11- نىوې كوتك - زەمەت كىشان
- 12- يەكەكە لە نەتەوەكانى عىراق- شارۆچكەيەكە سەر بە پارىژگاي سلیمانى(پ).

ئاسىي:

- 1- يەكەك بوو لە رۇشنىبىران و كەسايەتى ناودارى كورد .
- 2- غەم(پ) - ترۆپك
- 3- گەنمى كولاوى وردكراو- تخوب .
- 4- وەكو رستەنە- ئامپىرىكى خورى و موو رستەنە- وەكو يەك
- 5- پارچە- شەق- ھارە.
- 6- وەكو- گوندېكە سەر بە ناحىيەى ھەرىر(پ) - نەخىر(پ).
- 7- پايتەختى دەولەتىكى فیدرالپىيە- وەكو يەك.
- 8- ناوى كورانە(پ) - نىوې بران- جوانە.
- 9- موچاھىدىكى ھىندى بوو.
- 10- گىيايەكى بۇن خۇشە- ۲-۱ى سىيان.
- 11- ورك - قودرەت .
- 12- نزم - يەكەكە لە نەتەوەكانى عىراق.

ماناي شتەكان لە خەون

دەرزى و دورمان:
دەرزىنەوې ھاوسەرە بۇ ئەوانەى بىج ھاوسەرن، ئەو كەسانەى ھەژارن دەرزى لەخەوا بىننن پارەيان بۇ دىت، ئەو كەسەى دەرزى بە دەزووۋوھ بىننى كاروبارى باشتر دەپت، ئەوې دەرزىە كەى بشكى كاروبارى تىك دەچىت، ئەو كەسەى دەرزى بخوات لای ئەو كەسەى ھەزى لىج ناكات باسى نەپنپەكانى دەكات، ئەوې دەرزىەك بكات بە گىيانى يەكەكا ئەو قسەى ناخۇشى پى دەلې، ئەوې جل و بەرگ بۇ خەلكى بدورئ ئەو ئەمۆژگارىان دەكات، ئەگەر بۇخۇى بدورئ پارەى دەست دەكەوئ.

سەرچاۋە: خەوننامە!

* ۋەلامى ژمارەى پىشوو وشەى (سىپروان) بوو

پىشوو پىشوو

بۇ زانىنى ئاستى زىرەكيت، ھەولبەدە ئەنجامى ئەم شېۋە شىكارە بدۇزىتەوھ..

□	□	□	□	□	□
---	---	---	---	---	---

ئەم جوارگۇشانە بە پىت پىر بىكەرەو كە لە كۆتالى ناوكت بۇ دەردەچىت بتوانە لە ماوې (۵) خولەكدا ناوكتە بدۇزىتەوھ، ئەمەش ۋەك سوود وەرگرتن لەم ئاسانكارىانەى خواروھ:

ئاسانكارى

- پىتى خانەكانى (۳+۵+۱) كۆ بىكەيتەو بەماناى (بالندىيەكى دەنگ تىژە و خۇمالپە)
- پىتى خانەكانى (۶+۵+۴) كۆ بىكەيتەو بەماناى (شارىكى كوردستانى توركيايە بەم دوایيە بومەلەرزى لىكەوتەوھ)
- پىتى خانەكانى (۴+۳) كۆ بىكەيتەو بەماناى (پىچەوانەى درەنگ)
- پىتى خانەكانى (۱+۲+۳) كۆ بىكەيتەو بەماناى (پىچەوانەى كز)